

We Prefer

SAMEN BOUWEN AAN EEN CIRCULAIRE ECONOMIE

Kees Verweel

Voorzitter C2C Bouwgroep
General manager sales DEVENTER Profielen

Do...

Don't...

Circulair(e gevels)?

**NEDERLAND
CIRCULAIR!**

Circulair(e gevels)?

waar
om

Waarom Circulair(e gevels)?

CIRCULAIRE ECONOMIE

Zoeken

[Home](#) [Nieuws](#) [Programma](#) [Praktijkvoorbeelden](#) [Grondstoffenakkoord](#) [Ondertekenaars](#) [Transitieagenda's](#) [Beeldbank](#)

Home

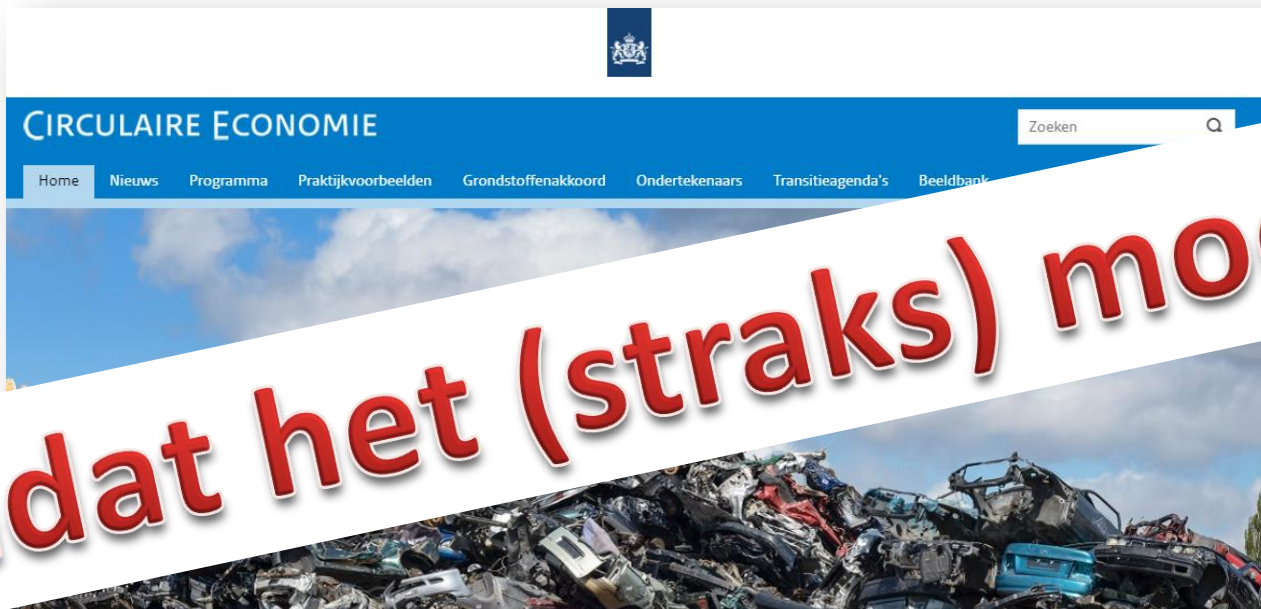
Nederland Circulair in 2050

Alles dat wij mensen doen, draait op wat de aarde ons geeft. We gebruiken haar grondstoffen voor voedsel, drinkwater en onderdak, voor kleding en elektrische apparaten. Onze auto's, treinen en vliegtuigen rijden of vliegen op haar brandstoffen. Ze geeft ons warmte en verkoeling. We zijn letterlijk nergens zonder onze aarde.

Helaas heeft de capaciteit van onze aardbol grenzen, terwijl het aantal mensen sterk blijft groeien. De afgelopen 100 jaar is de wereldbevolking verviervoudigd. En in 2050 zijn we naar verwachting zelfs met ruim negen miljard. Onze honger naar grondstoffen

Twitter

 WMBureau - [9 minuten geleden](#)
24 januari vindt het [#kenniscafe](#)
[#NatuurlijkKapitaal](#) en
[#CirculaireEconomie](#) plaats.
Kom jij ook?...
[twitter.com/i/web/status/9...](#)

Omdat het (straks) moet?

Home

Nederland Circulair in 2050

Alles dat wij mensen doen, draait op wat de aarde ons geeft. We gebruiken haar grondstoffen voor voedsel, drinkwater en onderdak, voor kleding en elektrische apparaten. Onze auto's, treinen en vliegtuigen rijden of vliegen op haar brandstoffen. Ze geeft ons warmte en verkoeling. We zijn letterlijk nergens zonder onze aarde.

Helaas heeft de capaciteit van onze aardbol grenzen, terwijl het aantal mensen sterk blijft groeien. De afgelopen 100 jaar is de wereldbevolking verviervoudigd. En in 2050 zijn we naar verwachting zelfs met ruim negen miljard. Onze honger naar grondstoffen

Twitter

WMBureau - 9 minuten geleden

24 januari vindt het [#kenniscafe](#)

[#NatuurlijkKapitaal](#) en

[#CirculaireEconomie](#) plaats.

Kom jij ook?...

twitter.com/i/web/status/9...

EARTH
OVERSHOOT
DAY

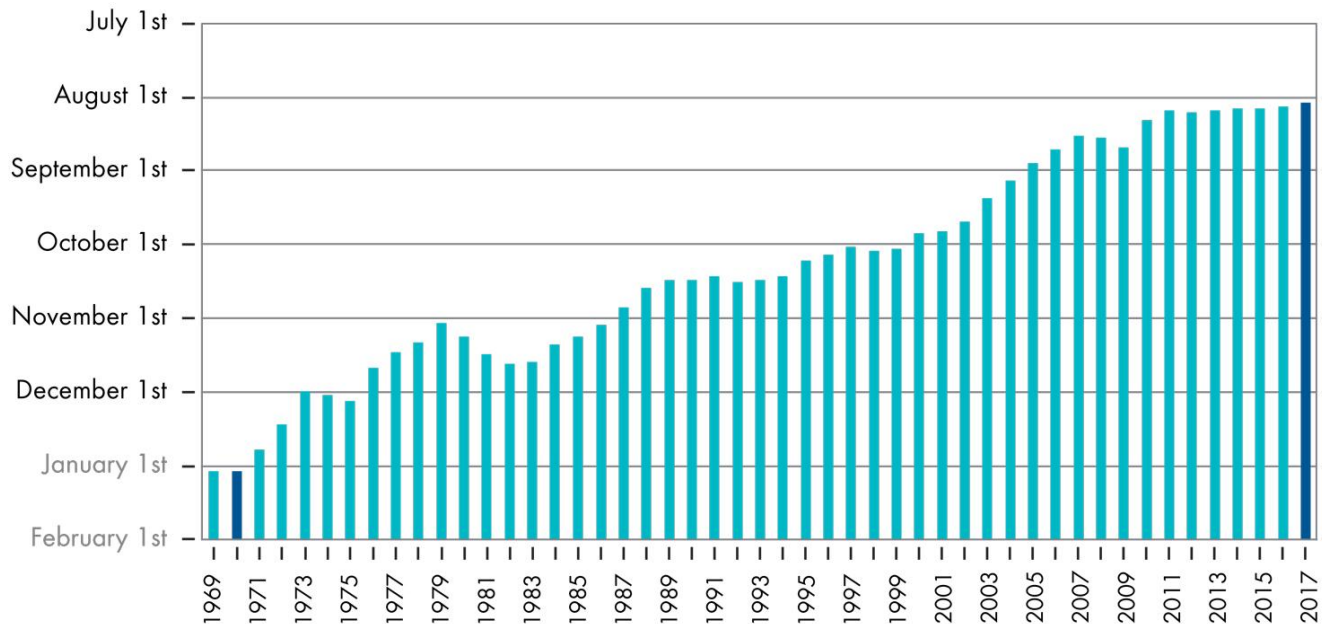

1 Earth

Earth Overshoot Day
1969-2017

1.7 Earths

Source: Global Footprint Network National Footprint Accounts 2017

www.overshootday.org

EARTH
OVERSHOOT
DAY

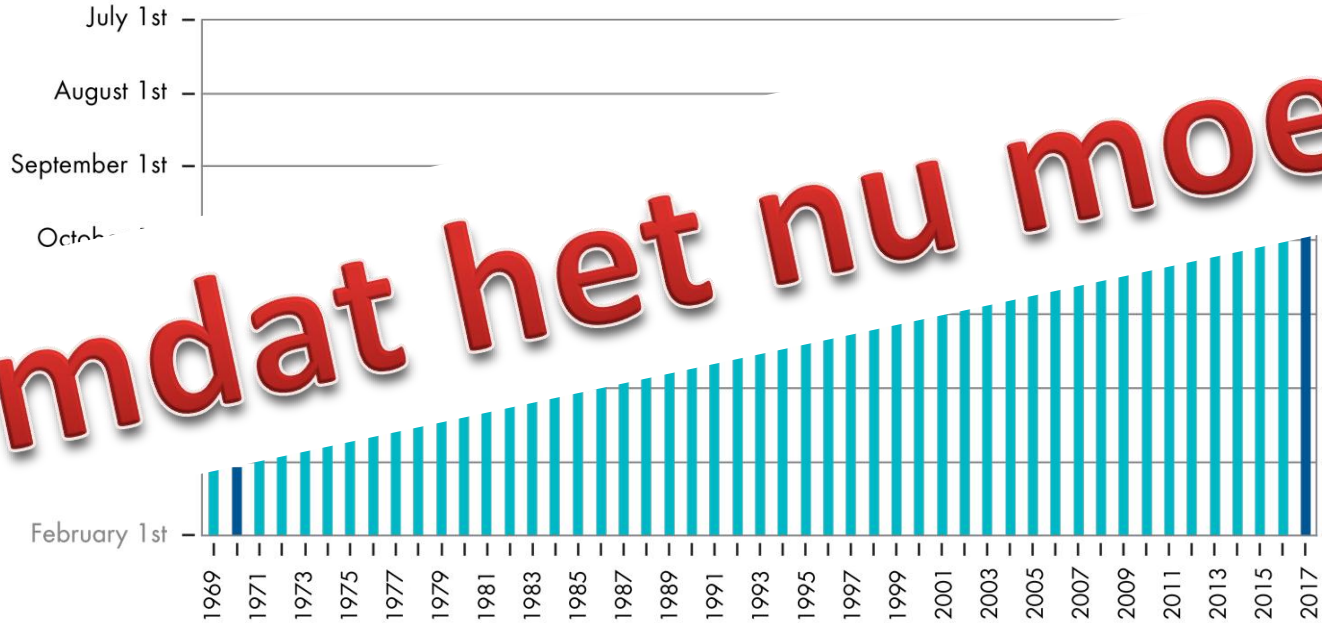

1 Earth

Earth Overshoot Day
1969-2017

1.7 Earths

Omdat het nu moet?

Source: Global Footprint Network National Footprint Accounts 2017

www.overshootday.org

Omdat u het wil?

Do...

Don't... wait

Do...

de-fi'-na-ble (-na-), adj. able
defined, def'-in-ite (-it), adj.
defined ; exact ; certain, de
def-i-ni'-tion (-nis'
an exact description (in
fin'-i-tive (-i-tiv).

Alle grondstoffen hergebruiken in 2050

De vraag naar grondstoffen voor bijvoorbeeld eten, elektrische apparaten en kleding neemt wereldwijd sterk toe. Daarom werkt de overheid samen met het bedrijfsleven om zuiniger en slimmer met grondstoffen om te gaan. In het Grondstoffenakkoord staan afspraken om de Nederlandse economie in 2050 volledig te laten draaien op herbruikbare grondstoffen.

Grondstoffen hergebruiken

De Rijksoverheid werkt nu al samen met burgers en bedrijven aan het verminderen en hergebruiken van afval. Voorbeelden van samenwerkingen zijn:

- De overheid haalt meer soorten afval op bij mensen thuis.
- Meer dan 80% van de consumenten zegt vaak of altijd een eigen tas mee te nemen in plaats van een [plastic tas uit de winkel](#).

Nederland in 2050

Nederland circulair in 2050

Rijksbreed programma Circulaire Economie

3) Samenhang met klimaat (uitstoot CO₂)

Het winnen en verbruiken van grondstoffen heeft niet alleen een negatief effect op het milieu en het natuurlijk kapitaal, maar levert bovendien een aanzienlijke bijdrage aan het energieverbruik en aan de uitstoot van CO₂. De urgentie voor circulaire economie wordt onderstreept door het recent in Parijs gesloten Klimaatakkoord, waarmee landen zich inzetten de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder 2 graden Celsius, met het streven deze tot anderhalve graad te beperken.

Tussen klimaatbeleid en circulaire economie kunnen ook tegenstrijdigheden optreden, bijvoorbeeld bij het gebruik van kritieke mineralen of biomassa voor de opwekking van energie. Bewaking van de coherentie is daarom van belang.

Bovenaanzende ontwikkelingen maken het efficiënter omgaan met grondstoffen en de substitutie naar duurzaam geproduceerde, hernieuwbare en algemeen beschikbare grondstoffen noodzakelijk. Ook als de economie groeit op schaarse, dan nog zijn de sociale en milieusequenties groot, omdat de mensheid met de bezetting van het natuurlijk kapitaal nu al de draagkracht van de aarde oversteekrijkt. Om de mensheid bijvond te kunnen voorzien van noodzakelijke goederen en om een mens-

waardig bestaan te garanderen, is daarom een fundamenteel anders omgaan met grondstoffen nodig. Het gaat om een economie die voorziet in behoeften zonder onaanvaardbare milieudruk en zonder uitputting van natuurlijke hulpbronnen. Dit vereist niet alleen relatieve ontkoppeling van grondstoffengebruik en economische groei, maar ook absolute ontkoppeling van economische groei en milieupact¹⁰. Reuring van het natuurlijk kapitaal vanuit het oogpunt van veerkrachtigheid en duurzaamheid is daarbij randvoorwaarde. Dat is een enorme opgave, maar niet onmogelijk. De circulaire economie biedt daarmee een antwoord op de grote uitdaging in de 21ste eeuw om veel efficiënter om te gaan met grondstoffen.

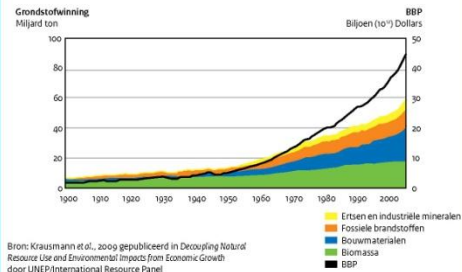
2.2 Economische kansen

Ramen en katen

De circulaire economie biedt ons land ook volop (economische) kansen. Innovatie scheppt mogelijkheden voor besaande bedrijven, voor nieuwkomers (start ups) en

¹⁰ UNEP International Resource Panel, Decoupling Natural Resource Use and Environmental Impacts from Economic Growth, 2011.

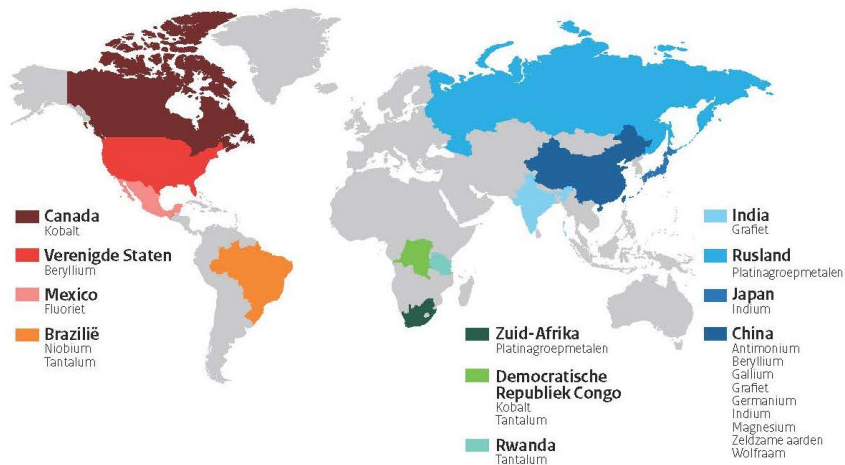
Grondstofwinning wereldwijd in miljard ton, 1900-2005

Grondstoffengebruik grote uitdaging 21^e eeuw

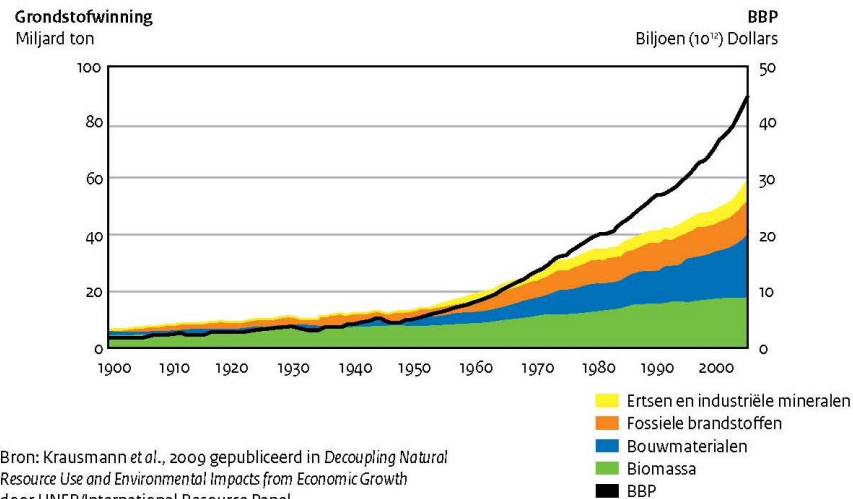
Productieconcentratie van kritieke materialen

Europa is afhankelijk van andere continenten

Bron: Europese Commissie, 2010

Grondstofwinning wereldwijd in miljard ton, 1900-2005

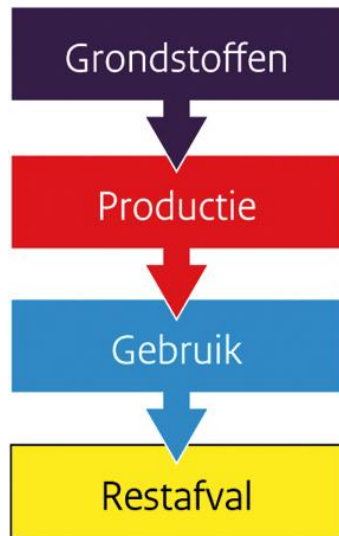

Bron: Krausmann et al., 2009 gepubliceerd in *Decoupling Natural Resource Use and Environmental Impacts from Economic Growth* door UNEP/International Resource Panel

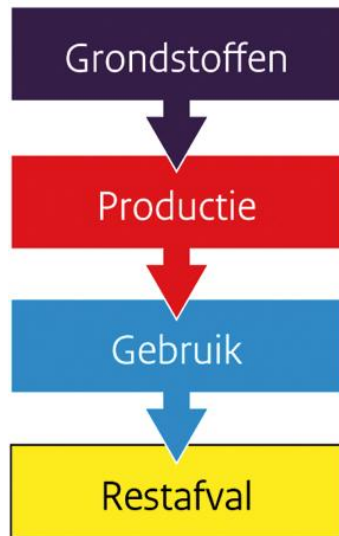
Grondstoffen

Lineaire economie

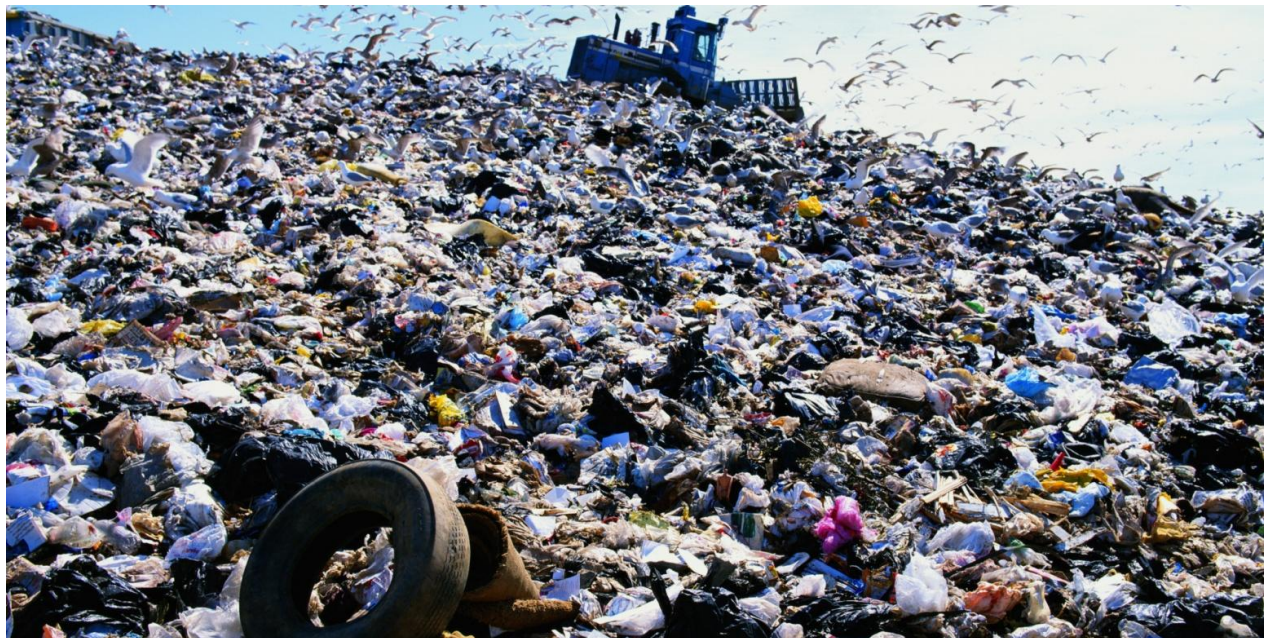
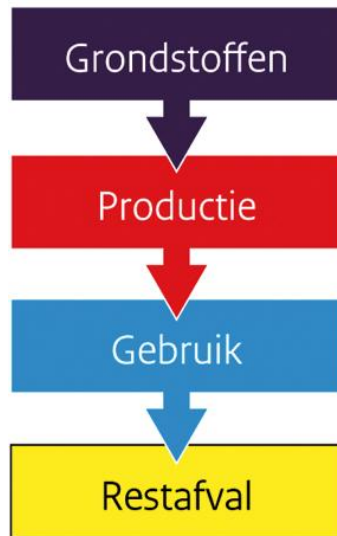
Grondstoffen

Lineaire economie

Grondstoffen

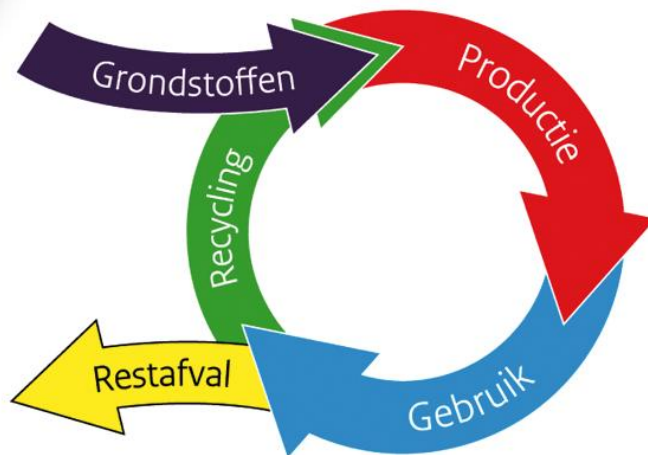
Lineaire economie

Lineaire economie

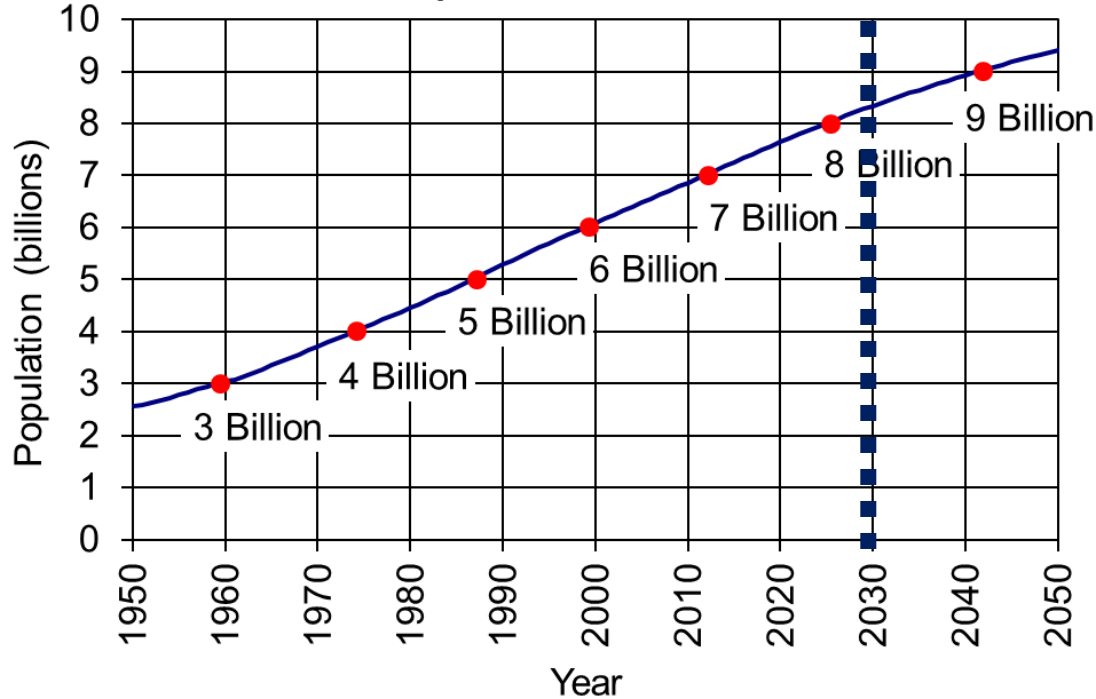

Keteneconomie met recycling

Op naar de 10 miljard...

World Population: 1950-2050

50%
more energy

40%
more water

35%
more food

Lineaire economie

Keteneconomie met recycling

Circulaire economie

Van Afval Naar Grondstof

Alle grondstoffen hergebruiken in 2050

De vraag naar grondstoffen voor bijvoorbeeld eten, elektrische apparaten en kleding neemt wereldwijd sterk toe. Daarom werkt de overheid samen met het bedrijfsleven om zuiniger en slimmer met grondstoffen om te gaan. In het Grondstoffenakkoord staan afspraken om de Nederlandse economie in 2050 volledig te laten draaien op herbruikbare grondstoffen.

Grondstoffen hergebruiken

De Rijksoverheid werkt nu al samen met burgers en bedrijven aan het verminderen en hergebruiken van afval. Voorbeelden van samenwerkingen zijn:

- De overheid haalt meer soorten afval op bij mensen thuis.
- Meer dan 80% van de consumenten zegt vaak of altijd een eigen tas mee te nemen in plaats van een [plastic tas uit de winkel](#).

Alle grondstoffen

Alle grondstoffen??

...heid samen met het

...grondstoffen om te gaan. In het

...aan afspraken om de Nederlandse economie in 2050

...ge laten draaien op herbruikbare grondstoffen.

Grondstoffen hergebruiken

De Rijksoverheid werkt nu al samen met burgers en bedrijven aan het verminderen en hergebruiken van afval. Voorbeelden van samenwerkingen zijn:

- De overheid haalt meer soorten afval op bij mensen thuis.
- Meer dan 80% van de consumenten zegt vaak of altijd een eigen tas mee te nemen in plaats van een [plastic tas uit de winkel](#).

We weten wat we eten....

- Biologisch
- Zonder suiker
- E-nummervrij

Uitverpakking gewicht 200 g

Ingrediënten: 51% rundvlees, 33% kippenseperatorvlees, water, tarwebloem, zout, plantaardig eiwithydrolysaat, rundercollageen, natuurlijk rookaroma, kruiden en specerijen, stabilisatoren (E450, E451), conserveermiddel (E250), gefermenteerde rijst, verdikkingsmiddel (guarpitmeel).

Opgiet: water, zout.

Allergie-informatie: bevat soja, lactose, melkeiwit, tarwe (gluten), ei.

vo
na
Ee

Weten we waarmee we bouwen?

Kent u de samenstelling?

Do...

Or don't

Do...

Geen schadelijke emissies
Zonder risico herbruikbaar
Goed voor mens en milieu
Noodzaak bij circulair bouwen!

Bewust materialen kiezen

Material
Health

gezonde materialen, veilig voor mens en milieu

Material
Reutilization

100% herbruikbaar of afbreekbaar

Renewable
Energy

energie efficiënt geproduceerd

Water
Stewardship

efficiënt gebruik van water met behoud kwaliteit

Social
Fairness

geproduceerd met oog voor mens en milieu, in de keten

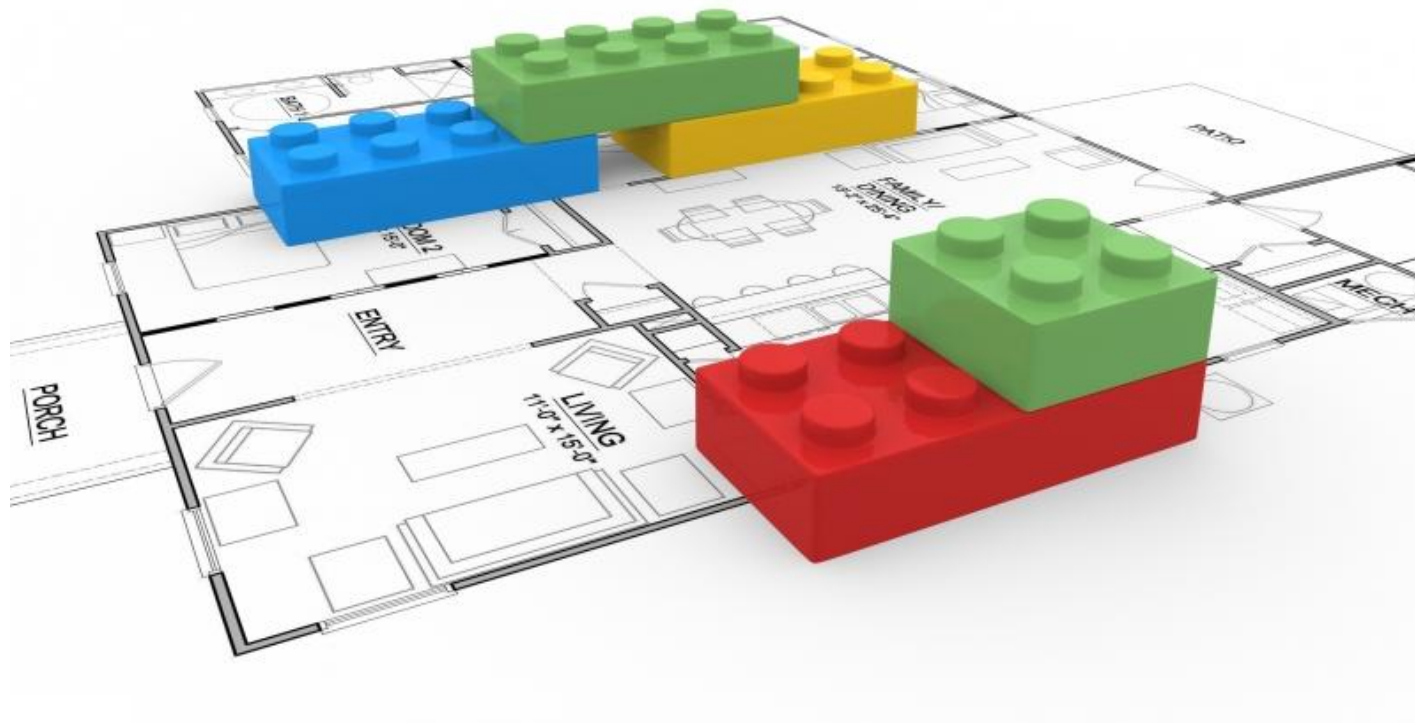
Do...

PRODUCTS PROGRAM

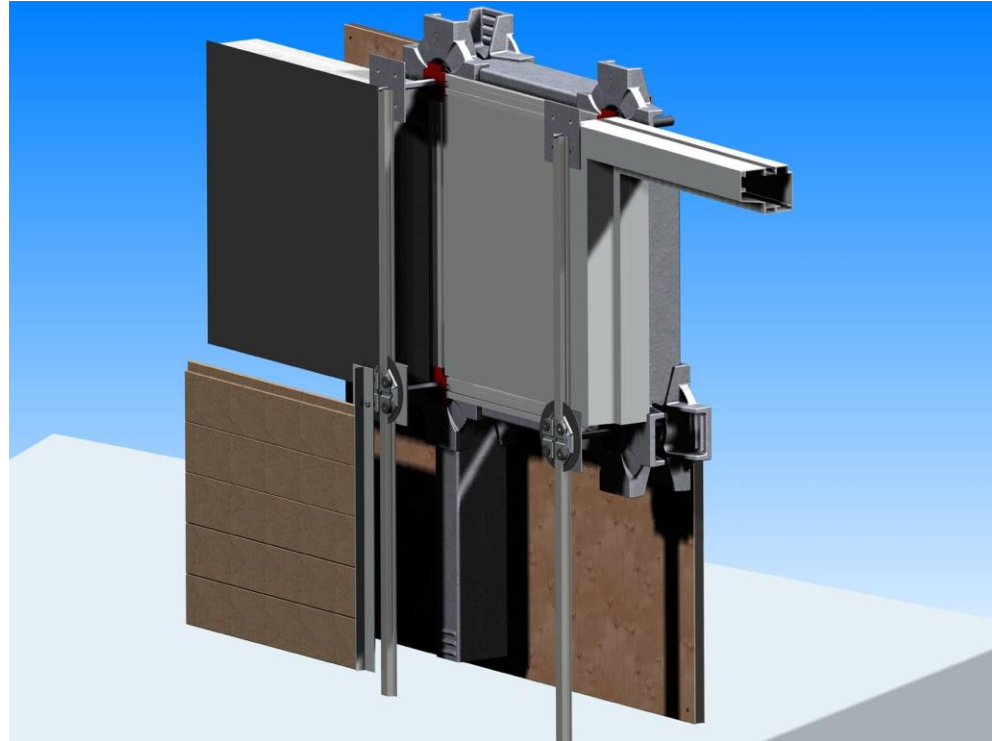
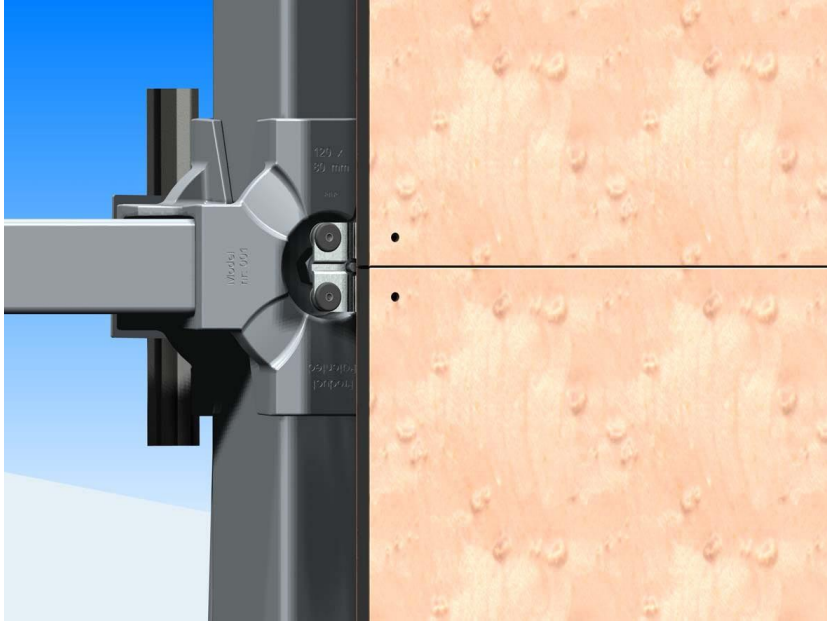
Geen schadelijke emissies
Zonder risico herbruikbaar
Goed voor mens en milieu
Noodzaak bij circulair bouwen!

Circulair ontwerpen...

Demontabel ontwerpen!

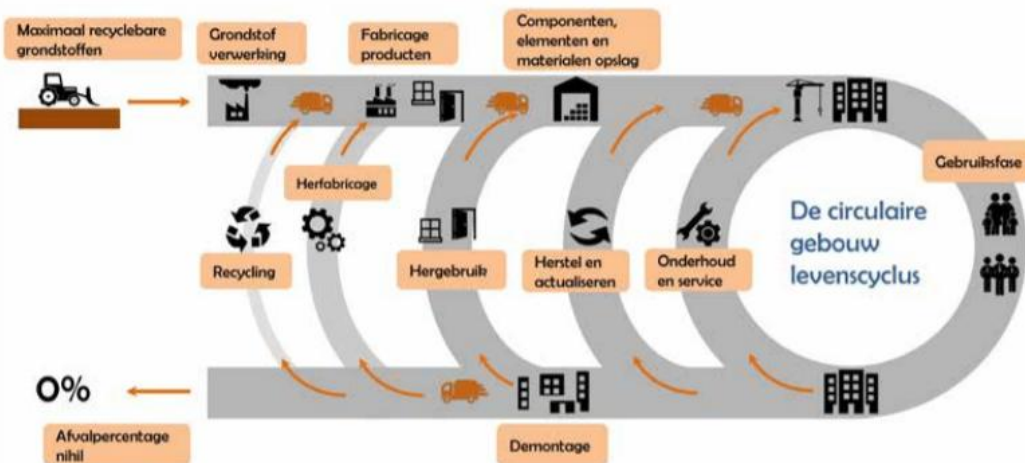
Demontabel ontwerpen!

Demontabel ontwerpen!

Een *circulaire* (gevel)bouw

VMRG

Luchtdicht bouwen

Geen lijm (meer)?!
Geen kit (meer)?!
Geen tape (meer)?!

Nog veel uitdagingen!

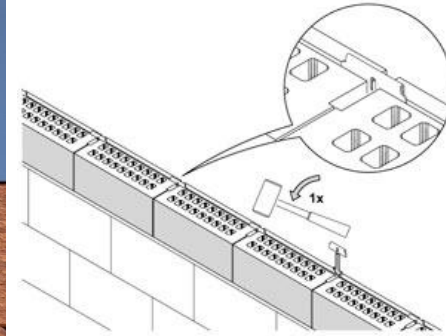
Luchtdicht bouwen

Geen lijm (meer)?!
Geen kit (meer)?!
Geen tape (meer)?!

Don't give up!

Oplossingen

 daas
baksteen

Gezonde materialen!

holonite®

Gezonde materialen!

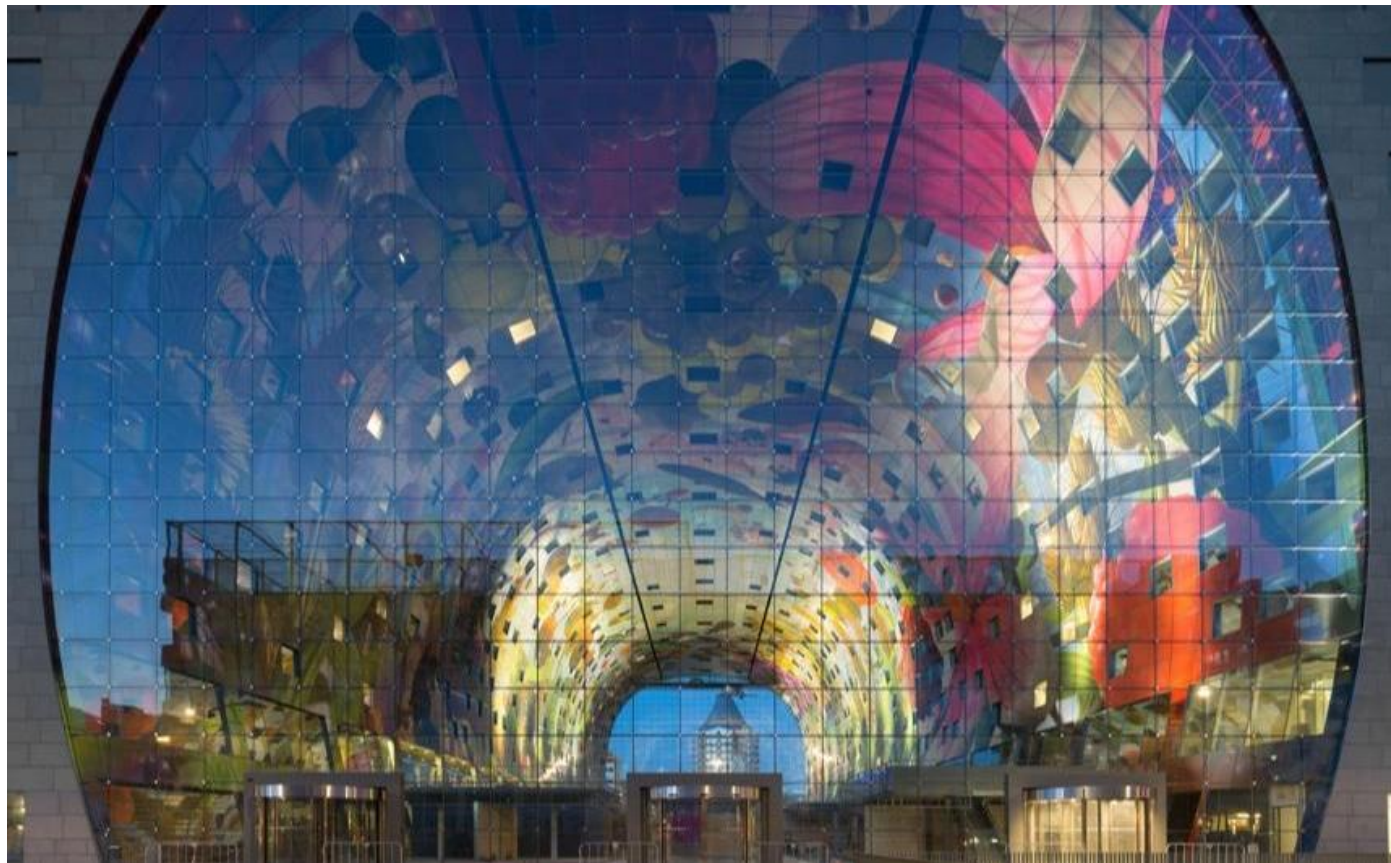

Gezonde materialen!

AGC

GLASS UNLIMITED

Gezonde materialen!

NON **IGNIS**

Gezonde materialen!

Identificeer materialen

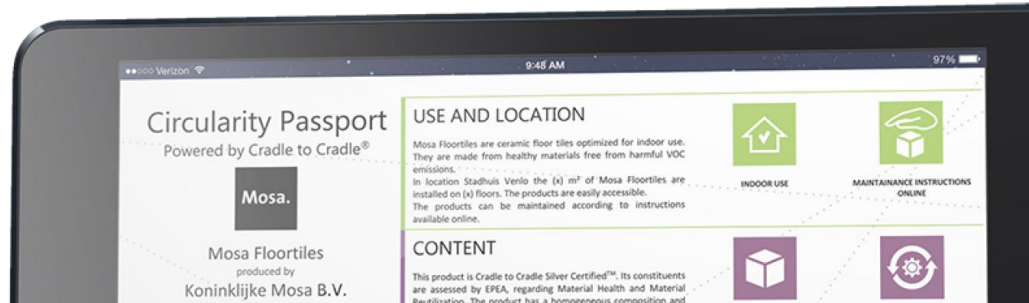
Het doel van Madaster is afval te elimineren door materialen een identiteit te geven. Het Madaster platform fungeert als een publieke online bibliotheek van materialen in de gebouwde omgeving. Het Madaster platform registreert, ordent, bewaart en ontsluit data met veel aandacht voor veiligheid, privacy en continuïteit.

Identificeer materialen

CIRCULAR IQ

BAMB
BUILDINGS AS MATERIAL BANKS

Op zoek naar materialen

Healthy Materials Program
For the world's healthiest buildings

google.healthymaterials.net

Our goal by 2016

10,000
PRODUCTS + MATERIALS IN
PORTICO

Our goal is big: grow the database to 10,000 products by the end of 2016. And we would like your help.

Industry-recognized standards lead to greater choice.

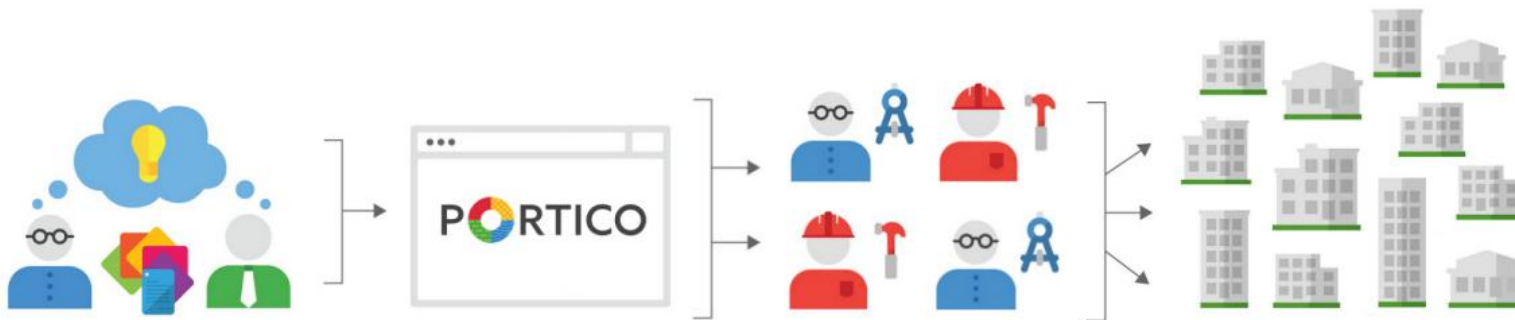
Google's Healthy Materials Program gathers product information collected by the three recognized industry standards, and assigns scores indexed according to material health and transparency. With objective information shared

transparently in a secure database, the design and construction community and project owners can make smart decisions about which products and materials to use.

	Health Product Declaration v1.0	GreenScreen for Safer Chemicals	Cradle to Cradle v.2.1.1 + v3.0
Inventory	●	●	●
Characterization	●	○	●

Op zoek naar materialen

Designer & Manufacturer Collaboration

Bring products into Portico

REWS^[e] Team

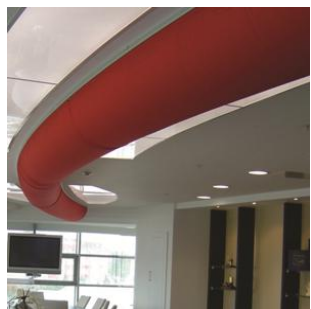
Manage Portico database
Work with project teams

Designers/Specifiers & Contractors/Project Managers

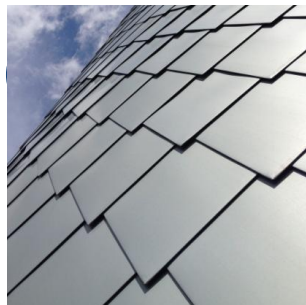
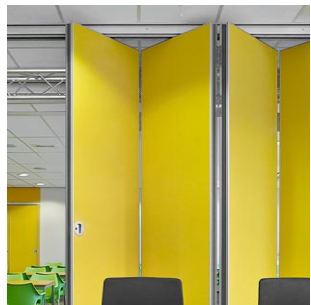
Use Portico to spec healthy materials

Healthy Buildings

Everyone enjoys healthier buildings

C2C Bouwgroep producten

Kies bewust voor circulaire (gevels)

Wacht niet

Kies bewust voor materialen

Ontwerp demontabel; zoek partners

Identificeer en borg de materialen

(Her)gebruik slechte materialen
Pas traditionele detailleringen toe
Standaard bouw circulair noemen
Give up.....

De aarde kan prima zonder mensen....

De mens kan niet zonder aarde!

Dank voor uw aandacht

c2cbouwgroep.nl

info@c2cbouwgroep.nl

+31 (0)6 129 556 83